

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola

Ministerstva vnitra v Praze

Č. j. VPŠA-805/V-2019/02

Minimální preventivní **program 2019/2020**

Schvalují:

plk. Ing. Zdeněk Jedlička

ředitel VPŠ a SPŠ MV v Praze

Určeno k zveřejnění na webových stránkách školy.

Minimální preventivní program 2019/2020

VPŠ a SPŠ MV v Praze

Pod Táborem 102/5, Praha 9-Hrdlořezy

Složení preventivního týmu:

METODIČKA PREVENCE	pplk. Mgr. Kristina Bosáková
VÝCHOVNÝ PORADCE	Mgr. Jan Stejskal
ŠKOLNÍ PSYCHOLOŽKA	pplk. PhDr. Alena Čejková
VEDOUCÍ VYCHOVATEL	Mgr. Vlastimil Burian

Obsah:

- 1) [Úvod](#)
- 2) [Charakteristika školy a její specifika](#)
- 3) [Primární prevence a předpoklady její realizace](#)
- 4) [Cíle minimálního preventivního programu](#)
- 5) [Personální zajištění minimálního preventivního programu](#)
- 6) [Způsoby realizace minimálního preventivního programu](#)
- 7) [Úprava a vyhodnocení minimálního preventivního programu](#)
- 8) [Plán preventivní činnosti Internátu](#)
- 9) [Přílohy](#)

1) Úvod

Východiska

Tento *Minimální preventivní program* (dále jen MPP) je zpracován v souladu s aktuální *Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže*.

K problematice primární prevence se vztahuje celá řada předpisů různé právní síly a dalších dokumentů. Jelikož by nebylo účelné vypisovat zde seznamy všech takových předpisů, jež lze chápat jako související s prevencí, uvedeme pouze ty, ze kterých jsme při zpracování tohoto MPP vycházeli především:

- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek,
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a ve školských poradenských zařízeních,
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51,
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28,
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. 21149/2016,
- Informace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j. 25 884/2003-24,
- Pokyn ředitele VPŠ a SPŠ MV v Praze č. 68/2019, čl. 68 - Školní řád střední policejní školy,
- Pokyn ředitele VPŠ a SPŠ MV v Praze č. 69/2019, čl. 69 - Vnitřní řád internátu.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích (zákonných zástupcích)¹ jsou ochraňována v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o ochraně a zpracování osobních údajů a o změně některých zákonů a v souladu s GDPR, Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

¹ Dále budeme v textu pro zjednodušení užívat pouze výraz „rodič/e“.

2) Charakteristika školy a její specifika

Název školy, sídlo	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze; Pod Tábořem, 102/5, 190 24 Praha 9
Zřizovatel, adresa zřizovatele	Ministerstvo vnitra České republiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7
Ředitel školy	plk. Ing. Zdeněk Jedlička
Kontakt	234 145 200; podatelna@skolamv.cz

Poskytované vzdělání

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze poskytuje střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou ve studijním oboru Bezpečnostně právní činnost (SPŠ), vyšší odborné vzdělání v oborech Bezpečnostně právní činnost, Dopravně bezpečnostní činnost a Přípravné trestní řízení (VPŠ), ale též jazykové kurzy, doplňující pedagogické studium a řadu kurzů dalšího vzdělávání pro potřeby MV, Policie ČR i mimorezortních subjektů.

Areál školy

Škola se nachází v rozsáhlém areálu v relativně klidném prostředí v Praze 9 – Hrdlořezích. Vedle školy v tomto areálu působí další dva vzdělávací subjekty vzdělávající příslušníky Policie ČR: Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy – Vzdělávací zařízení Praha a Školní policejní středisko Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

Ve školním roce 2018/2019 byla nově zřízena pobočka naší školy v Sokolově, v areálu ISŠTE Sokolov. MPP pro rok 2019/2020 platí i pro tuto pobočku (mimo volnočasových aktivit a internátu školy).

Škola vytváří optimální podmínky k tomu, aby co možno v největší míře zabránila možnému výskytu rizikových projevů chování u dětí a mládeže (např. pro všechny osoby nacházející se v areálu školy platí naprostý zákaz kouření, je též zakázáno požívání alkoholických nápojů a donášení a užívání omamných a jiných návykových látek). V areálu školy se nachází jídelna, kantýna, tři tělocvičny, posilovna, řada sportovišť, na internátě školy a ve vzdělávacím centru jsou kulturní a společenské místnosti určené pro zájmovou činnost. V areálu školy je

rovněž prostor s ohništěm, kde se mohou kolektivy setkávat a pobavit se i opékáním špekáčků či hrou na kytary a jiné hudební nástroje. Již sama skutečnost, že škola disponuje stálou službou vlastní policejní ostrahy areálu, snižuje riziko výskytu některých specifických problémů v oblasti sociálně patologických jevů.

Díky množství sportovišť a volných přírodních prostor je areál školy též ideálním prostředím pro realizaci volnočasových, zejména sportovních aktivit. Škola nabízí i celou řadu dalších zájmových kroužků. Široká nabídka volnočasových aktivit dává všem žákům možnost vybrat si dle svého zájmu a smysluplně pak trávit volný čas v době po školním vyučování.

Preventivně relevantní spolupráce

Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 3 a 9 a s lékařem, který ordinuje přímo v areálu školy. Nadstandardní spolupráce již s ohledem na povahu školy panuje se složkami Policie ČR, včetně Sportovního klubu policejní školy Praha, z. s. (dále jen SKPŠ Praha).

Rizikové faktory

S ohledem na nemožnost kontroly žáků vně areálu školy náleží k rizikovým faktorům ve vztahu k chování a jednání žáků zejména jejich pohyb mimo vlastní areál školy, tedy před zahájením a po skončení výuky, příp. v rámci vycházek ubytovaných na internátě.

V současné době vystupují do popředí zejména faktory: přecházení frekventovaných silnic a četný výskyt restauračních zařízení v okolí.

Identifikace dalších rizik vyplyne z následného vyhodnocení MPP a související analýzy, případně z průběžného monitoringu.

3) Primární prevence a předpoklady její realizace

Primární prevence rizikového chování je zaměřena zejména na:

a) předcházení následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie, vandalismus, brutalita aj.,
- kriminalita, delikvence (včetně sprejerství),
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky),
- politický a náboženský extremismus,
- netolismus (virtuální drogy jako např. počítačové hry, mobilní telefon, televize nebo internet) a gambling,

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruchy příjmu potravy (bulimie, mentální anorexie),

c) budování vzájemné úcty a důvěry mezi učitelem a žákem, pedagogové získávají důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahů s rodinou.

Je důležité nejen poskytnout žákům co nejvíce informací o problematice sociálně patologických jevů, ale též podat jim je vhodnými metodami (více viz [Způsoby realizace minimálního preventivního programu](#)). MPP proto ve své realizaci počítá nejen s uplatněním standardních metod preventivní práce se žáky, ale i s vlastní aktivitou žáků; samozřejmostí je i zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráce s rodiči.

Předpoklady realizace

Aby mohla být primární prevence v rozsahu tohoto MPP efektivně realizována, musí být školou zajištěna řada základních činností, které lze chápat jako předpoklady pro vlastní realizaci MPP. K těmto činnostem náleží zejména:

- zajištění odborného a průběžného vzdělávání školní metodičky prevence, výchovného poradce, školní psycholožky a dalších pedagogických pracovníků,
- zajištění pestré nabídky mimoškolních volnočasových aktivit pro žáky,
- zaměření na sociální klima jednotlivých třídních kolektivů (prostřednictvím přednášek k rizikovým oblastem, projektových dnů, besed s příslušníky Policie ČR a strážníky Městské policie, psychologického poradenství, ale i v rámci výletů a jiných aktivit),
- vytvoření a udržování kontaktního/informačního mechanismu jak mezi žáky a členy preventivního týmu, tak mezi jednotlivými pracovníky školy a členy preventivního týmu,
- vytvoření a udržování kontaktního/informačního mechanismu ve vztahu škola – rodina, včetně realizace pravidelných schůzek s rodiči a přáteli školy a zapojování rodičů do aktivit školy,
- navázání spolupráce a zapojování se do akcí a projektů realizovaných jinými odbornými subjekty.

4) Cíle MPP

Nejobecněji formulovaným cílem MPP je spolu s rodiči a pedagogy formovat osobnost žáka a vést ho ke zdravému životnímu stylu. Předpokladem jeho úspěšného splnění je:

- a) zvyšovat odolnost žáků vůči negativnímu působení sociálně patologických jevů (zejména drog, kouření a šikany),
- b) posilovat duševní odolnost vůči stresu,
- c) vytvářet sociální prostředí příznivé pro duševní i fyzický rozvoj žáků,
- d) rozvíjet sociální dovednosti žáků a jejich odpovědnost za vlastní chování, vést je k samostatnosti,
- e) rozvíjet komunikační dovednosti žáků (schopnost řešit problémy),
- f) pozitivně ovlivňovat hodnoty žáků,
- g) vést žáky k osobnímu podílu na tvorbě zdravého životního prostředí.

Krátkodobé cíle

Ve vztahu k žákům:

- na začátku studia realizovat adaptační kurz, jehož cílem je vytvoření základů spolupráce a vhodné komunikace mezi žáky a pedagogickými pracovníky školy a další rozvoj sociálních vztahů v novém školním prostředí,
- zmapovat potřeby v oblasti primární prevence,
- sledovat setrvale a důsledně absenci žáků,
- na začátku školního roku vytvářet/aktualizovat pro žáky nabídku volnočasových aktivit,
- dbát důsledně a setrvale na dodržování školního řádu, vnitřního řádu internátu a dalších interních norem,

- dodržovat zásady slušného chování a v případech jejich porušování přijímat příslušná výchovná opatření uvedená ve školním řádu nebo ve vnitřním řádu internátu,
- monitorovat jednotlivce s rizikovými projevy chování a bez zbytečného odkladu řešit případné výchovné problémy,
- finančně podporovat školní preventivní aktivity,
- realizovat pravidelné třídnické hodiny,
- realizovat naplánované besedy a přednášky,
- provádět průběžně důsledné kontroly konzumace alkoholu a kouření.

Ve vztahu k rodičům:

- zapojovat rodiče do aktivní spolupráce se školou, včetně účasti na akcích školy,
- spolupracovat s rodiči ve věci prospěchu, chování a případné absence jejich dětí, motivovat je k účasti na třídních schůzkách,
- informovat rodiče na třídních schůzkách o umístění MPP na školních webových stránkách.

Ve vztahu k učitelům a vychovatelům internátu:

- nejpozději na začátku každého školního roku seznámit pedagogické pracovníky s aktuálním MPP,
- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v podobě tematických seminářů či jiných akcí, jež odpovídají jejich odborným a pedagogickým potřebám a zájmům.

Dlouhodobé cíle

- vytvořit funkční systém v rámci problematiky minimálního preventivního programu školy a vést všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky školy k předávání informací důležitých pro další rozhodování v této oblasti,
- udržet a podporovat pozitivní sociální klima,

- podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu a osvojení žádoucího sociálního chování (mravní hodnoty, společenské normy),
- vést žáky systematicky a vytrvale k uvědomění a přijímání odpovědnosti za své chování a jednání,
- zajistit stabilně pestrou nabídku volnočasových aktivit a podporovat žáky v zapojení do těchto aktivit,
- zlepšovat komunikativní dovednosti žáků, zvyšovat míru sebeovládání,
- vést žáky k sebehodnocení, stanovování reálných cílů v životě,
- motivovat všechny pedagogické pracovníky školy ke spolupráci v oblasti prevence a její realizace.

Vymezení cílové populace

15-17 let (1. roč.)

16-18 let (2. roč.)

17-19 let (3. roč.)

18-20 let (4. roč.)

V případě opakování ročníku, přijetí do vyššího ročníku a v dalších případech mohou být žáci starší, než je uvedeno.

5) Personální zajištění MPP

Garantem MPP je ředitel školy; jeho tvůrcem a primárním realizátorem je personální sestava na pozicích metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog a vedoucí vychovatelů internátu. Všechny tyto osoby postupují ve vzájemné spolupráci a to především se zástupcem ředitele školy pro vzdělávání a výchovu, s třídními učiteli, zákonnými zástupci, odborníky jednotlivých problematik a institucemi zabývajícími se problematikou rizikového chování žáků.

Školní metodička prevence

Za organizaci preventivních aktivit zodpovídá školní metodička prevence rizikového chování pplk. Mgr. Kristina Bosáková (budova U2, tel. 234 145 361, email: BosakovaK@skolamv.cz), v rámci plnění MPP zejména:

- a) odpovídá za zpracování, realizaci a vyhodnocení MPP,
- b) udržuje přehled o aktuálním stavu legislativy a dalších předpisů (metodických pokynů, vyhlášek) v oblasti primární prevence; o případných změnách informuje pedagogické pracovníky a tyto změny implementuje do MPP,
- c) poskytuje individuální konzultace pedagogům/žákům/rodičům,
- d) koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů,
- e) vyhledává a případně řeší žáky s rizikem či projevy sociálně patologického chování,
- f) spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence, například s Policií ČR.

Výchovný poradce

Za výchovné poradenství žákům zodpovídá Mgr. Jan Stejskal (kancelář školské budovy č. 213, tel. 234 145 397, email: StejskalJ@skolamv.cz), v rámci plnění MPP zejména:

- a) společně s metodikem prevence koordinuje aktivity školy v této oblasti,
- b) věnuje pozornost systematické informační činnosti významné pro volbu dalšího studia nebo jiné formy přípravy pro volbu povolání žáků; zaměřuje se především na žáky, kteří jsou ve svém vývoji ohroženi, mají problémy s komunikací a seberealizací,
- c) poskytuje individuální konzultace žákům/rodičům při řešení výchovných a výukových problémů (viz webové stránky školy, položka „Studující“ – „Výchovný poradce“),
- d) pečuje o vzdělávání nadaných a talentovaných žáků,
- e) v případě nutnosti zprostředkovává styk s pedagogicko-psychologickou poradnou ve spolupráci se školní psycholožkou.

Školní psycholožka

V oblasti psychologického poradenství, konzultace a intervence zajišťuje psycholožka školy pplk. PhDr. Alena Čejková (kancelář školské budovy č. 216, tel. 234 145 368, email: CejkovaA@skolamv.cz) zejména následujícími činnostmi:

- a) řeší adaptační problémy žáků i případné další psychologicky relevantní problémy ze strany žáků i vyučujících,
- b) poskytuje konzultace žákům/rodičům, po domluvě na základě individuální potřeby (viz webové stránky školy, položka „Studující“ – „Školní psycholog“),
- c) zajišťuje odborná a speciální vyšetření ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou Praha 9 (Mgr. Kateřina Königová),
- d) je odpovědná za provoz a prvotní selekci podnětů „schránky důvěry“,
- e) vytváří dotazníky pro žáky SPŠ (sociometrické šetření, evaluace) a dle potřeby i další informační materiály s tematikou psychologické prevence.

Vedoucí vychovatelů internátu školy

Za realizaci preventivního programu v kontextu Internátu zodpovídá vedoucí vychovatelů Mgr. Vlastimil Burian (kancelář budovy U2 č. 457, tel. 234 145 259, email: BurianV@skolamv.cz), v rámci plnění MPP zejména:

- a) vytváří Plán preventivní činnosti internátu a odpovídá za jeho realizaci a hodnocení.

Pedagogičtí pracovníci školy

V rámci výuky se věnují rozvoji kompetencí v oblasti sociálních dovedností, průběžně provádějí diagnostiku třídy (výchovné skupiny) a jednotlivých žáků. Konzultují případné problémy, navrhnou opatření. Třídní učitelé a vychovatelé internátu jsou v kontaktu s rodiči v rámci třídních schůzek, osobního, telefonického a e-mailového kontaktu.

Ředitel školy

Sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů a rozhoduje o přijetí příslušných opatření.

6) Způsoby realizace MPP

1/ PORADENSKÁ ČINNOST

Poradenství je poskytováno dle povahy problému či potřeby žáka výchovným poradcem, školní metodičkou prevence či školní psycholožkou.

V případě potřeby mohou žáci pro první kontakt využít i uzamčenou schránku důvěry umístěnou ve školské budově (zajišťuje školní psycholožka).

Žáci se samozřejmě mohou zejména v méně závažných záležitostech obracet i na jiné pedagogické pracovníky školy, k nimž chovají důvěru.

2/ SPOLUPRÁCE A VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

Všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy představují setrvalý zdroj informací o chování a jednání žáků. Informace o nežádoucích projevech je třeba adresovat příslušnému členu preventivního týmu, příp. třídnímu učitelí dotyčného žáka. Není na místě bagatelizovat „podezřelé“ jednání či chování!

Všichni pedagogičtí pracovníci školy poskytnou součinnost potřebnou při řešení výchovných a jiných identifikovaných potíží žáka.

V rámci dalšího vzdělávání pracují pedagogičtí pracovníci na prohlubování nejen své předmětové odbornosti, ale i na svých dovednostech pedagogických, k nimž náleží i dimenze preventivní.

Preventivně relevantní informace jsou pevným bodem v harmonogramu jednotlivých porad pedagogických pracovníků. Zároveň dochází k setkávání třídních učitelů s psycholožkou školy.

3/ SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

Rodiče mohou kontaktovat pedagoga pomocí e-mailu, nebo si mohou domluvit schůzku. Na začátku školního roku jsou informováni o konzultačních hodinách třídních učitelů, metodičky prevence, výchovného poradce a psycholožky školy, prostřednictvím webových stránek školy mají k dispozici MPP.

Jednou za pololetí jsou organizovány třídní schůzky. Na třídních schůzkách jsou jednak zjišťovány potřeby rodičů, jednak jsou rodiče informováni o postupech v rámci prevence rizikového chování (kouření, šikana atd.). O všech změnách týkajících se školy a mimoškolních aktivit jsou rodiče rovněž informováni prostřednictvím internetových stránek školy. V případě, že se u žáka vyskytne problém výchovného, studijního, zdravotního nebo sociálního charakteru, jsou rodiče ihned kontaktováni a informováni, aby mohla být situace za vzájemné spolupráce vyřešena.

4/ INTEGRACE PREVENCE DO VYBRANÝCH TÉMAT VÝUKY

Problematika sociálně patologických jevů se objevuje v předmětech jako je občanská nauka, psychologie, právo a dějepis. Se zdravým životním stylem se žáci setkávají v hodinách tělesné výchovy, biologie a zeměpisu.

5/ JEDNORÁZOVÉ KURZY PRO ŽÁKY

a) Adaptační kurz

Seznámení s kolektivem, třídním učitelem a pedagogickými pracovníky, členy týmu MPP. Cílem je začlenění jednotlivců do kolektivu třídy a vzájemná spolupráce a zajištění proškolení kurzu první pomoci.

b) Výběrový kurz sportu a pobytu v přírodě

Je zaměřen z velké části na cyklistiku, ale bude zde zařazen i orientační běh, dopravní činnost, první pomoc, hry v rámci večerních programů a návštěva kulturních a přírodních památek.

c) Lyžařský kurz

Zahrnuje výuku sjezdového lyžování a základy běhu na lyžích. Jeho součástí jsou přednášky související s lyžováním a bezpečného pohybu v horách a na svahu.

d) Výběrový turistický kurz

Náplní kurzu je osvojení si základních i nadstavbových prvků kanoistiky a základů pohybu v přírodě (rozdělávání ohně, ekologie, stavba stanů, týmová spolupráce). Důležitou součástí je i záchrana tonoucího a procvičování základů první pomoci.

6/ BĚŽNÉ AKTIVITY PRO ŽÁKY

a) Sportovní soutěže

Účast na sportovních soutěžích v rámci vyučování i ve volném čase podporuje zájem žáků na smysluplném využívání volného času, podporuje zdravý životní styl.

b) Přednášky a besedy

Přednášky a besedy budou rozvrženy v průběhu celého studia tak, aby pokrývaly zásadní témata primární prevence.

c) Kulturní akce

Kultivace osobnosti v kulturní oblasti (v užším slova smyslu) spočívá především v realizaci exkurzí, v návštěvách výstav, ale i vhodných programů kin.

7/ ZÁJMOVÉ KROUŽKY PRO ŽÁKY PO VYUČOVÁNÍ

Zájmové kroužky, které žáci mohou navštěvovat po vyučování v souladu se svými zájmy a potřebami, jsou zajišťovány školou, v případě sportovních kroužků ve spolupráci se SKPŠ Praha. Jde o následující kroužky: Box, Krav Maga, karate pro pokročilejší, florbal, sálová kopaná, volejbal, nohejbal, kroužek mladého kriminalisty, kroužek mladého dopraváka, společenský tanec, kondiční posilování pro žáky SPŠ, střelecký kroužek žáků, dramatický kroužek, kroužek Policejní taktika, Redakce školního časopisu, kondiční kruhový trénink.

7) Úprava a vyhodnocení MPP

Po skončení každého školního roku zpracuje metodička prevence, výchovný poradce, vedoucí vychovatel internátu a školní psycholožka, úpravu MPP na příslušný nový školní rok.

Vedle výše uvedeného přijímá školní metodička prevence podněty k MPP, k jeho inovaci, aktualizaci a hodnocení, rovněž od dalších zainteresovaných osob, včetně rodičů žáků školy.

8) Plán preventivní činnosti internátu

v oblasti sociálně patologických jevů u žáků pro školní rok 2019/2020

Úvod

Internát je výchovně vzdělávací zařízení, které vytváří sociální zázemí a svým výchovným posláním posiluje strukturu Střední policejní školy (dále jen SPŠ).

Základní rámec prevence na internátě

Prevence musí být nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího a informačního procesu ve vzájemné provázanosti preventivního úsilí učitelů a vychovatelů. S preventivním programem internátu proto musí být seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci školy.

Důraz v rámci preventivního působení bude kladen na prevenci šikany, zneužívání návykových látek, kouření, konzumace alkoholu apod. Proto je záměrem programu rovněž to, aby všichni vychovatelé internátu pravidelně s ubytovanými žáky diskutovali o úskalích a následcích zneužívání návykových látek včetně související oblasti prevence alkoholismu (možnost využití prostředků ke zjištění přítomnosti návykových látek v případech důvodného podezření z užití návykové látky žákem), dále o šikanování (navozování pozitivních mezilidských vztahů a úcty k životu druhého člověka, respektování individuality každého jedince), záškoláctví, kriminalitě (odůvodněné umožnění přístupu odpovědným osobám k provedení kontroly osobních věcí ubytovaného žáka), vandalismu (vedení ke kladnému přístupu k majetku) a jiných formách nežádoucího chování.

Při podezření na zneužití návykových látek či na další sociálně patologické změny je na místě na tyto skutečnosti upozornit rodiče a intenzivně s nimi spolupracovat v oblasti dalšího usměrňování žáků. Případy podezření na užívání návykových látek je nutné ihned projednat s metodičkou školní prevence a stanovit společný postup dalšího působení. Při řešení problému je nutné řídit se Metodickým pokynem Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR k primární prevenci, č. j. 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007.

Důležitými prostředky úspěšné realizace preventivního programu jsou zejména vytváření příjemného a klidného mikroklimatu na internátě, snaha o vytvoření vztahu důvěry mezi skupinovými vychovateli a žáky, monitorování sociálního klimatu na internátě ale i sledování změn chování jednotlivců (např. změna kamarádů, stylu oblékání, radikální změna postojů k autoritám, blízkým, chronická únava, výrazné hubnutí, apatie apod.). Komunikační dovednosti, schopnost vytvářet přátelské vztahy, asertivní chování, zlepšení sebeovládání, nenásilné zvládnutí konfliktů, zvládnutí úzkosti a stresu, jsou základní atributy zdravého životního stylu.

Opodstatněný význam má rovněž i faktor vhodného využívání nástěnek ve vstupní hale před vchodem do prostor internátu, ale i na chodbách před pokoji ubytovaných žáků, kde mají možnost se seznamovat s důležitými informacemi, ale i navzájem komunikovat. Anonymní dotazy, náměty, připomínky i sdělení mohou ubytovaní žáci realizovat prostřednictvím schránky důvěry umístěné ve školské budově.

Volnočasové aktivity

Základem úspěšné primární prevence je dobrá nejen znalost mentality jednotlivých žáků, ale i vhodná nabídka zájmových činností. Proto je nezbytné vést ubytované žáky k tomu, aby plně využívali volnočasových aktivit, které jsou jim nabízeny jak ze strany pedagogických pracovníků školy (učitelé, vychovatelé), tak ze strany SKPŠ Praha, jenž na VPŠ a SPŠ MV v Praze aktivně působí využívaje místní sportoviště (tělocvičny a hřiště). Žáci však mohou využívat i nabídku dalších pražských subjektů, které zajišťují vhodné volnočasové aktivity.

Ubytovaní žáci mohou v rámci volnočasových aktivit využít i vybavení společenských místností internátu (společenské hry, stolní tenis, stolní fotbal a kulečnick, posilovací stroje, internetové připojení, televizní přijímač), dále školní knihovny, která je vybavena dostatečným množstvím vhodné literatury. Nezpochybnitelnou roli představují i organizované či individuální sportovní poznávací akce (např. návštěva krytého bazénu, poznávání zajímavostí Prahy) či kulturně společenské akce (např. návštěva divadelních představení, kin a společenských výstav, památníků či muzeí).

Výchozí podmínky pro stanovení cílů preventivní činnosti na internátě

Pro stanovení cílů preventivní činnosti na internátě je primárně zapotřebí jednak získávat informace vztahující se k potenciální ohroženosti či aktuálnímu ohrožení žáků nežádoucími jevy, jednak pracovat na příznivém sociálním klimatu internátu. Z tohoto důvodu patří k zásadním výchozím podmínkám jednak ustanovení komunikačních toků různorodého charakteru (v zásadě ve vztahu k pedagogům, rodičům a samotným žákům), jednak zajištění vhodných parametrů ubytování nejen z hlediska materiálního, ale zejména sociálního, psychologického atd. (sociální klima).

1. Informace od pedagogů

Vychovatelé internátu pracují v úzkém vzájemném kontaktu. Obdobné nastavení je i mezi třídními (a dalšími) učiteli, metodičkou prevence, výchovným poradcem a školní psycholožkou, což představuje dobrý základ vzájemné spolupráce. Na plánovaných pravidelných měsíčních poradách mají vychovatelé možnost ostatním sdělit své zkušenosti a náměty a následně zaujmout společná stanoviska, týkající se obecně výchovného procesu či konkrétních kauz.

2. Informace od rodičů

Spolupráce s rodiči se většinou odvíjí prostřednictvím emailové korespondence nebo telefonicky. Osobní jednání bude upřednostňováno při porušení právních nebo vnitřních předpisů.

Zatím se neseťkáváme s negativními reakcemi ze strany rodičů, naopak se od počátku snaží ve většině případů spolupracovat, což lze deklarovat i jejich podpisem dokumentu „Souhlasné prohlášení zákonného zástupce žáka/žákyně VPŠ a SPŠ MV v Praze“, jehož některá ustanovení rovněž mají preventivní charakter.

3. Informace od žáků

Názory a stanoviska žáků lze získat na setkáních jednotlivých výchovných skupin, ale i v běžné každodenní činnosti či individuálním pohovorem.

Samostatným zdrojem informací pro Oddělení vychovatelů je rovněž uzamčená schránka důvěry, která je umístěná ve školské budově.

4. Sociální klima internátu

Areál VPŠ a SPŠ MV v Praze není volně přístupný veřejnosti. Pohybují se v něm zejména žáci, studenti a zaměstnanci školy, školního policejního střediska, Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy a členové SKPŠ Praha.

S ohledem na zavedený režim na internátě, ve škole i v celém areálu VPŠ a SPŠ MV v Praze, s ohledem na značnou vytíženost žáků jejich studiem a provedený výběr v rámci přijímacího řízení, by nemělo ve větší míře docházet ke konfliktům s veřejností, která celý areál VPŠ a SPŠ MV v Praze vnímá jako historicky etablované zařízení, jež není příčinou nepřiměřené zátěže dané lokality.

Naším cílem je nejen zabezpečit ubytovaným žákům vysokou úroveň v materiální oblasti, ale též usilovat o vytvoření co nejlepšího sociálního klimatu. To znamená, že jsou zde kontinuálně vytvářeny dobré podmínky pro ubytování a významné úsilí je rovněž věnováno vytváření zázemí pro trávení volného času, které je nejen vhodnou relaxací při náročném studiu, ale i vhodnou protiváhou rozličným negativním podnětům, s nimiž by se žáci mohli setkat. S ohledem na povahu školy lze počítat s velmi dobrou spoluprací s Policií ČR, která je připravena nejen řešit problémy související s případným protiprávním jednáním ubytovaných žáků, ale rovněž svou činností takovému jednání předcházet.

Cíle preventivní činnosti internátu

Je zřejmé, že nejvýznamnější podíl na prevenci sociálně patologických jevů má kvalitní osvěta, zajímavá nabídka volnočasových aktivit a prostředí naplněné důvěrou, příznivým klimatem a dobrými vztahy mezi žáky, mezi žáky a pedagogy a mezi pedagogy samými.

Důležitým aspektem prevence je vedení žáků ke zdravějšímu životnímu stylu se zaměřením především na sportovní aktivity a omezení některých málo produktivních činností (např. trávení volného času u PC bezcílným „brouzdáním“ po internetu). Nezpochybitelný význam má i vhodné využívání prostředků a metod k prevenci před užíváním tabákových výrobků a zneužíváním alkoholu a dalších návykových látek.

Výše uvedených cílů lze dosáhnout především prostřednictvím kvalitní spolupráce pedagogického sboru školy v jednotlivých oblastech, jako jsou:

1. Přímá práce pedagogů

Jedná se především o provádění osvěty, v rámci níž lze využívat všechny dostupné prostředky, včetně osobní intervence při individuálních pohovorech a jednáních se žáky, skupinového působení na žáky vychovateli při pravidelných schůzkách výchovných skupin, prostřednictvím nástěnek na chodbách internátu, ale i prostřednictvím různých besed s odborníky či využitím webových stránek školy. Důležitou roli představuje rovněž využívání příznivých specifik chodu internátu, mezi něž lze zahrnout jednak neustálou výměnu informací mezi vychovateli, která je dána časovým navazováním jejich služeb, pravidelným konáním pedagogických porad a vysokou frekvencí vzájemných kontaktů a setkávání s ubytovanými žáky, jednak relativně velký objem času pro přímou výchovnou činnost, možnost neformálního setkávání a působení na žáky, budování a využívání přirozených autorit vychovatelů, ale i snahu stát se oporou, pomocníkem a rádcem žáků.

Mezi předpoklady úspěšné přímé pedagogické činnosti vychovatelů patří i jejich profesní a osobnostní růst, vzdělávání uskutečňované především formou seznamování se s odbornou literaturou zaměřenou na výchovu a moderní způsoby vzdělávání, udržování kroku s vývojem běžně používané techniky, sledování dění ve společnosti a ve světě, včetně vytváření si vlastního názoru.

Nezbytným aspektem preventivní činnosti je i vzájemná těsná spolupráce mezi ubytovanými žáky, vychovateli a metodikem prevence, v rámci níž je nutné poskytnout žákům prostor pro jejich náměty, stížnosti, připomínky a informace.

2. Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) ubytovaných žáků

Spolupráce vychovatelů internátu s rodiči (zákonnými zástupci) ubytovaných žáků probíhá prostřednictvím e-mailové korespondence, telefonických rozhovorů a rovněž i jejich osobní návštěvou (většinou v případě výskytu závažnějších problémů). Internát školy zahájil svou činnost ve školním roce 2016/2017. Každoročně dochází k setkání většiny rodičů (zákonných zástupců) ubytovaných žáků nastávajícího prvního ročníku s vedoucím vychovatelem internátu, v jehož rámci jsou seznamováni s praktickými informacemi chodu internátu, včetně výzvy ke spolupráci při řešení případných nestandardních situací (onemocnění žáka, ovlivnění žáka alkoholem či jinou omamnou látkou apod.). V průběhu školního roku jsou nadto realizovány třídní schůzky, jež jsou rodiči rovněž využívány pro zjištění informací souvisejících s ubytovanými žáky.

Přehled plánovaných jednorázových akcí internátu ve školním roce

2019/2020

Veškeré činnosti (pravidelné, příležitostné a spontánní) tvoří základ volnočasových aktivit internátu. Tyto činnosti jsou plánovány v rámci jednotlivých kalendářních měsíců prostřednictvím dvou dokumentů „Přehled plánovaných jednorázových akcí pro I. a II. pololetí školního roku 2019/2020“.